

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbaža vsak dan svojo izvirno modelje in praznike.

Inserti veljajo: peterstepna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parie in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 36 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravičeno naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, insercijske i. t. d. in je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakmar.
Upravičeno (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Nemci so zajurili dve utrdbi trdnjave Verdun.

PRVA VERDUNSKA UTRDBA PADLA.

Berolin, 26. februarja. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 26. februarja.

Oklopna utrdba Donaumont, severo - vzhodni ogelni steber permanentne glavne linije utrdb trdnjave Verdun, je bil včeraj popoldne zajurisan po brandenburškem poštopku št. 24 in je trdno v nemških rokah.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOBOTNO NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 26. februarja. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 26. februarja.

Zapadno bojišče.

Kakor se naknadno poroča, je bil v noči na 25. februarja vzhodno od Armentièresa odbit suneke nekega angleškega oddelka. V Champagni so napadli Francozi južno od St. Marie - a - Py dne 12. februarja od nas zavzete pozicije. Posrečilo se jim je, vdreti v prvi jarek v širini kakih 250 metrov. Vzhodno od Mase smo dosegli v navzočnosti Nj. Veličanstva cesarja in kralja na fronti pomembne uspehe. Hrabre čete so si izvojevale posest višine jugo - zapadno od Louvemonta, vas Louvemont in skupino utrdb vzhodno od tam. S staro svojo silo naprej so prodrl brandenburški polki do vasi in oklepne utrdb Donaumont, ki so jo z naskokom zavzeli. V ravnini Voevre se je zlomil sovražni odpor na celi fronti tja v okoličje Marche Ville, južno od nacionalne ceste Metz - Pariz. Naše čete sledje umikajočemu se sovražniku tik za petami. Včerajšnje poročilo o zavzetju vasi Champ Neuville, stoni na pomotnem poročilu.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOZI ZAMAN POSKUŠAJO ZOPET OSVOJITI IZGUBLJENO UTRDBO. NAPAD NA METZ.

Berolin, 27. februarja. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 27. februarja.

Zapadno bojišče.

Na raznih mestih fronte so se vršili živahni boji artiljerije in z minami. Jugo - vzhodno Yperna je bil odbit angleški napad.

Na višavah na desni strani Mase so poskušali Francozi v petkrat ponovljenih napadih z novo pripravljene četami nazaj dobiti oklepno utrdbo Donaumont. Bili so krvavo odbiti.

Zapadno utrdbi so naše čete zdaj zavzele Champ Neuville, Cote de Talou in se priborile do južnega roba gozda severo - vzhodno od Bras.

Vzhodno od utrdbi so zajurili dve trdnjave trdnjave pri Hardoumontu.

Na planoti Woewre napreduje nemška fronta, borec se, krepko proti vzhodju Cotes Loraines.

V koliko je došlo poročil, je došlo neranjenih vjetnikov skoro 15.000.

Na Flanderskem ponavljajo naša letalna brodovja svoje napade na sovražna taborišča čet.

V Metz so bombe, vržene od sovražnih letalcev, ranile ali ubile 8 civilnih oseb in 7 vojakov. Nekaj hiš je bilo poškodovanih. Pri značnem boju in po naših branilnih topovih sta bili v okviru trdnjave sestreljeni dva

francoski letali. Vozniki, med njimi dva stotnika, so vjeti.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOŠKO URADNO POROČILO.

24. februarja popoldne. V Artoisu boj z ročnimi granatami vzhodno od Soucheza. Severno od Verduna je trajal boj z isto silo celo noč od desnega brega Maase tja do južno od Ornesa. Vsled sile sovražnega obstreljevanja naših eksponiranih pozicij pri Brabant-sur-Meuse so naše čete zapustile vas v temi in podprti od stranskega ognja z naših pozicij na letem bregu Maase. Na Samogneux naperjeni napad smo odbili, drug napad najmanj ene brigade na gozd pri Cauresu nam je zopet vzel del tega gozda, čegar južni del sedaj še držimo. Vsi napadi na Beaumont nas niso mogli pregnati iz tega kraja, pred katerim leže naše pozicije. Vzhodno od tega odseka obvladujemo onstran Ornesa in južno od Herbeboisa ležeče strelske jake. Umikanje, ki je bilo potrebno, da se izognemo nepotrebnim izgubam, smo izvršili v izbornem redu, tako da sovražnik, ki prodira samo z velikimi težavami in izgubami, naše fronte ni mogel na nobeni točki prebiti. Počasno, a trajno obstreljevanje v odseku Ornes-Fromezey. V Lotaringiji se je sovražnik ustalil v neki naši eksponirani postojanki ob gozdu pri Cheminotu, pregnali pa smo ga takoj. Nekaj spopadov patrulj vzhodno od Reillon. Tekom včerajšnje noči je vrgla neka naša obstreljevalna flotilja 45 granat, med njimi nekatere težkega kalibra, na železniške naprave v Metz, Sablonsu in na plinarno v tem kraju, kjer smo takoj zapazili velik požar.

24. februarja zvečer. Na sovražne naprave zapadno od Maisons de Champagne in južno od St. Marie-a-Py smo vsili dobro namerjen ogenj. V Argonih razdiralen ogenj na nemške okope pri Fille-Morte.

25. februarja popoldne. V Argonih smo zopet obstreljevali sovražne naprave v bližini gozda pri Cheppyju. Artiljerijsko delovanje s presledki med Malancoutom in levim bregom Maase. Severno od Verduna traja topovski ogenj, toda manj silno. Sovražnik ponoči naših pozicij ni napadel. Ustalili smo se na obrambni črti, ki je bila pripravljena za Beaumontom na višinah, ki se raztezajo vzhodno od Champneuville in južno od Ornesa. Na ostalih frontah je potekla noč mirno.

25. februarja zvečer. V Champagni smo napadli in vzeli dopoldne eksponirano sovražno pozicijo južno od St. Marie-a-Py. Tekom boja smo vjeli 300 mož, med njimi 16 podčastnikov in pet častnikov. V Argonih uspešen uničevalen ogenj na nemške naprave severno od La Harazéeja. Severno od Verduna je padal čez dan sneg. Delovanje artiljerije na obeh straneh je še vedno izredno silno, zlasti vzhodno od Maase, kjer se boj z isto silo nadaljuje. Več napadov Nemcev v velikih zvezah, ki so jih izvršili z brezprimerno silo proti Poivru (južno od Louvemonta), je ostalo brez učinka. Drug napad na naše pozicije v Bois la Vauche (med Ornesom in Donaumontom), smo tudi ustavili. Zapadno od Maase nobene infanterijske akcije. V Vogezih artiljerijski dvoboj v dolini Fechte.

Belgijsko poročilo.

25. februarja. Na belgijski fronti je vladal mir.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

24. februarja. Preteklo noč smo zažgali nasproti Huiluchu mino in zasedli jamo. Danes se je končal artiljerijski boj pri Bacstmauru nam v prilog. Naša artiljerija je uspešno obstreljevala sovražne naprave v bližini Reilyja, Frelenghiema, ob kanalu Ypres - Comines in vzhodno od Boeshingha.

25. februarja. Naši letalci so izvršili včeraj uspešno obstreljevanje sovražnega letališča v bližini Lilla. Vsa letala so se nepoškodovano vrnila. Dances je sovražnik zažgal pri Fricourtu mino, ni pa napravil nobene škode. Naša artiljerija je delovala proti sovražnim strelskim jarkom pri kanalu iz Ypresa v Comines in vzhodno od Boeshingha.

SITUACIJA PRI VERDUNU.

Nemci so danes oddaljeni od prvih permanentnih utrdb Verduna samo 6 do 8 km in od središča mesta samega samo kakih 15 km. Med tem so se ustalili Nemci pred zunanjimi utrdbami v krajih Champneuville ob Maasi, Cotelettesu, Marmontu, Beaumontu, Champrotu in Ornesu. Boji so prešli sedaj v prave trdnjavske boje in ima artiljerija brezdvomno najtežavnejšo nalogo.

Prebitje francoske fronte med Maaso in Moslo velja lahko že za posrečeno. Fronta je potekla severno od St. Menchoula okrog Verduna v loku, potem ob Maasi navzgor do južno od St. Mihiela ter preko Pont à Moussona. Verdun velja za glavno oporišče vzhodnega dela francoske fronte ter je od padca Verduna tudi odvisno, ali bodo mogli Francozi držati fronto med Reimsom in Toulom. Tudi v Voevru se je francoska fronta prebila. Tu med Verdunom, Etainom in Metzom se je posrečilo Nemcem po močni artiljerijski pripravi prebiti vso francosko fronto in ga prisiliti, da se je umaknil. Vse dalekosežnosti te nemške zmage seveda danes še ni mogoče presoditi.

Potek bojev do 24. februarja.

Dosedaj so potekli nemški napadi vzhodno od Maase takole:

21. februarja ob 8. jutraj vedno naraščajoč ogenj težkih topov proti severnemu robu gozda pri Hautmontu, popoldne bobnajoči ogenj na južni del tega odseka ter zaporni ogenj, da Francozi niso mogli zbežati proti jugu, niti dobiti pomoči. Zvečer naskok pehote, kateremu se Francozi skoraj nič več niso ustavljali.

22. februarja še ponoči so zavzeli Nemci vas Hautmont. Čez dan so zavzeli gozd pri Cauresu. Artiljerijska priprava je bila tako silna, da so se vršili boji za dvojno močno pozicijo pri Hautmontu samo pol ure.

23. februarja so zavzeli Nemci vas Brabant in Samogneux in močno utrjeni vrh 344. Francoski protinapad je bil odbit.

24. februarja. Nemci so zavzeli Cotelettes in v drugih vas Hautmont ter vjeli 10.000 Francozov. To veliko število vjetnikov je umljivo, ker so imeli Francozi le malo prog za umikanje in so Nemci tudi te zaprli s svojim ognjem.

Francoska poročila o bitki pri Verdunu.

Iz Pariza poročajo: Bitka pri Verdunu traja in bo trajala najbrže še več dni predno bo dosežen končni

rezultat. »Liberté« piše: Nemški prestolonaslednik je bil na čelu napada, ki ga je najbrže osebno vodil cesar in von Haeseler. Drugi listi so mnenja, da bo ta bitka končala vojno v strelskih jarkih in da pomeni pričetek vojne z velikim gibanjem in z velikimi operacijami. Res so Nemci z obžudovanja vredno hitrostjo zbrali izredno močne čete za ta strašni napad. To je prisililo tudi Francoze, da so z vso naglico zbrali armade, da se obranijo nemškega napada. Sedaj pa morajo biti Francozi pripravljeni, da se ta bitka raztegne tudi na druge točke fronte.

»Temps« piše o bitki severno od Verduna: Bitka, ki se sedaj vrši, je izredno resna. Če vzame sovražnik višino med vrhom Poivre in med gozdom La Bancha, bi nas morda našel tem močnejše na črti Croix-Terre - Donaumont, kje se prično šele prave utrdbi. Ta črta je popolnoma posejana z artiljerijskimi pozicijami. Spomnimo se, da Nemci ne oblegajo, marveč da so se zapletli v bitko z eno naših armad. Garnizija v Verdunu in v njenih fortih je samo opora. Težki sovražni topovi bodo pač mogli razdejati fort Donaumont, ničesar drugega pa ne bodo mogli uničiti, kakor le beton. List konča: »Ohranimo si popolno zaupanje na končni izid.« Polkovnik Rousset piše v listu »Liberté«: Kakor je razvideti iz zadnjih poročil, naše armadno vodstvo ni vznemirjeno. Našim rezervam še ni bilo treba poseči vmes.

Strašna bitka ob Masi.

Pariški poročevalec lista »Times« poroča: Vsa poročila s fronte soglašajo, da niti strašni artiljerijski ogenj pri ofenzivi v Champagni ni bil nič proti brezobzirnemu bombardiranju ki je šlo ta teden preko višin ob Masi. Slavnoznani možnarji 305 in 42 cm so ojačevali kor topov in rili s svojimi projektili v zemlji. Strelske jake in utrdbi je raztrgalo na kose in uničilo in granate so izbile jame in zasipale zemljo na kupe. — Nikdar poprej ni bila kaka bitka tako v vse podrobnosti pripravljena, niti kaka armada tako bogato zalozena za zmago. »Morningpost« piše: Priznati moramo strašni značaj nemškega napada. Ne moremo videti v energičnem napadu na to močno pozicijo obupa že iz enostavnega razloga, ker močna pozicija navadno brani tudi pozicijo velikega pomena. Cena je vredna nevarnosti. Zgodovina vedno bolj dokazuje, da je pravilnost naziranja, da je malo pozicij samih na sebi tako močnih ali tako dobro branjenih, da bi bile nezavzetne. Zato ne smemo zasmehovati Nemcev, ki skušajo sedaj na Francoskem izvršiti isto, kar so z dobrim uspehom izvršili v Galiciji in Belgiji. Sedaj skušajo močni ključ zavzeti z veliko lavino materiala in močstva z vso energijo in natančnostjo nemškega vojaškega intelekta. S svojo navadno spretnostjo in z vso jasnostjo so si izbrali čas napada. V Champagni in na Flanderskem so tla sedaj taka, da se protinapad ne da izvršiti. Nemci računajo brez dvoma, da bo na vzhodni fronti mir. Rusi imajo v tem trenutku drugod hude boje in vreme ščiti večji del nemške fronte pred napadi. Veliki pomen Verduna kot ključa francoske črte je jasen in ni nam treba misliti, da so izvršili napad, ker so izstradani ali blazni. Nasprotno se trudijo, da bi z enim udarcem končali vojno.

Verdun.

Vsi angleški listi pišejo članke o bitki pri Verdunu. »Times« pišejo, da se za sedaj še ni treba bati nemškega uspeha. Francozi so mirni ter celo pozdravljajo nemški napad, ker so za sprejem Nemcev dobro pripravljeni. Tudi če so umaknili svojo fronto, je

vedar nezlomljena in imajo Francozi sedaj priliko prizadejati Nemcem velike izgube. Bitka se je seveda šele pričela in bo najbrže trajala še dolgo. Verdun je več, kakor trdnjava, vsa okolica je naravnost vladnica za obrambo.

Verdun trdnjava trdnjavske črte Verdun - Toul - Epinal, je trdnjava prve vrste. Po vojni leta 1870/71 so jo izgradili Francozi v prvovrstno trdnjavo z dvojnimi pasom utrdb. Premer tega pasu znaša okrog 50 km ter obsega 88 trdnjavskih naprav s 17 velikimi fort, 21 samostojnimi utrdbami in 50 utrjenimi pozicijami za baterije. Fort Camp des Romains je zadnji veliki fort med Verdunom in St. Mihielom. Na tej strani leže še fort Genicourt, Troyon in Les Paroches. Trdnjava Verdun leži na obeh bregih reke Maas ter zapira to reko in železnico iz Metz. Že naravna lega jo močno brani, ker leže fort na višinah. Se pred temi fort leže zavornimi fort in enako tudi pred odsekom Toul-Verdun. Forti leže nekako po eno miljo oddaljeni drug od drugega in vsekakor je vsak tak fort zase velike važnosti, ker so nad vse dobre oboroženi in preskrbljeni. Vsak fort ima poleg naprav za vojaštvo še 30 do 40 težkih topov deloma v premakljivih oklopnih stolpih ter že v mirnih časih posadko 700 do 1000 mož. Za prvo obrambo fronto stoji drug pas utrdb, ki naj omogoči daljši odpor in naj služi sprednjim fortom za zalaganje. Verdun sam z 22.000 prebivalci, je eno najlepših mest na Francoskem, z lepimi cerkvami in palačami.

Nemci so zasedli Verdun prvič 2. septembra 1792; 25. septembra 1870 so trdnjavo obkolili, 13. oktobra jo začeli oblegati in 8. novembra 1870 se je morala udati.

Boj za trdnjave.

Z ozirom na zadnje dogodke pred Verdunom piše vojaški sodrtnik »Berliner Ztg.«: Prvi korak pri obleganju trdnjave in pri napadu na kako trdnjavo je, da vdre napadalec v krog zunanjih utrdb. Pokrajina med glavnimi utrdbami je že v mirnih časih pripravljena ter stoji tam manjše utrdbi, baterije i. dr. Tako zadene napad povsod na strnjeno fronto iz betona in železa. Če se posreči na enem mestu vdreti v ta krog ter se v njem vstati, je potem razmeroma lahko prodreti s te točke bolj v globino ali na stran. Zato je uspeh na tem mestu navadno odločilnega pomena. Če zasledujemo zgodovino trdnjavske vojne zadnjih stoletcev na vzhodu in na zapadu, spoznamo, da je bila s padcem prvega sovražnega permanentnega zunanjega forta navadno zapечатena tudi usoda trdnjave same. Poldrugo leto je kluboval Verdun kot točišče francoske fronte ob nemški meji. Na Verdun so se naslanjale francoske pozicije na zapadu in na jugu ter državale nemško prodiranje. Pač so se vršili v poteku pozicijske vojne tudi v bližini trdnjave luti boji, vršili pa so se samo daleč zunaj pred utrdbami.

Belfort.

S francosko-švicarske meje poročajo: Kljub temu, da Nemci zopet obstreljujejo Belfort iz velike razdalje, francoska armadna uprava o tem ne poroča ničesar. Prebivalstvo beži trumoma iz mesta. Celo mnogo članov meščanske garde je zapustilo Belfort.

Nemški napad v Alzaciji.

K nemškemu poročilu o nemškem napadu zapadno od Haidweilerja v Alzaciji poroča »Kölnische Ztg.«, da je bil tudi ta napad pripravljen s sila močnim artiljerijskim ognjem in ognjem metalcev min. Nato so prodrele nemške čete s tako energijo, da so v prvem naskoku zavzele sovražne jake, pri čemer so

Imeli Francozi zelo velike izgube. Trditev Francozov, da so večji del jarkov zopet osvojili, je popolnoma neresnična.

»Journal de Geneve« poroča, da se Francozi in Alžirci umikajo. Vse pozicije, ki leže »preblizu« nemški fronti, so Francozi zapustili. Nemci dobivajo neprestano velika ojačenja, najbrže iz Galicije in z Balkana, zlasti pa mnogo novih formacij.

Nemška pomladna ofenziva.

»Kölnische Ztg.« piše k razpravam v ruski dumi in v angleški zbornici: Po osemnajstih mesecih brezprimernih zmag moramo računati tudi danes še s tem, da se bodo morečiji boji še dolgo nadaljevali. To nam seveda tudi ni dobrodošlo. Poslužili smo se pravice zmagovalca ter smo pokazali svojim nasprotnikom svojo voljo do miru. Na to nam pa ti groze z uničenjem. Dobro, potem se bomo

pač borili naprej ter si vzamemo za cilj uničenje naših nasprotnikov. Nemško armadno vodstvo je zaukazalo svojim četam napad in sovražne pozicije, ki so veljale za nezavzete, padejo. To je pričetek nemške pomladanske ofenzive. Pri nas je to ofenziva dejanja, pri nasprotnikih ofenziva besede. In tako bo ostalo tudi v bodoče.

Besede in dejanja.

Švicarski listi pišejo z ozirom na dogodke pri Verdunu, da je inicijativa v vojnih operacijah kljub vsem vojnim govorom entente še vedno pri centralnih državah in da še ni nobenega znaka, da bi mogla ententa izvzemši svoje vojne govore, dirigirati resnični potek vojne po svoji volji. Upati je, da bodo to spoznali tudi v ententnih državah in da bo potem uničeno upanje, ki danes še ovira sklep miru.

Drač v naših rokah.

NAŠE ČETE SO ZASEDLE V NEDELJO ZJUTRAJ DRAČ.

Dunaj, 27. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Danes zjutraj so naše čete zasedle Drač.

Že včeraj dopoldne je ena naših kolon prodrla pod ognjem topov italijanskih ladij čez severno ožino in je tekom dneva prišla do Portosa, 6 kilometrov severno Drača. Čez južno ožino poslano četo je začetkom pri napredovanju ovirala artiljerija sovražnih ladij, vendar se je mnogim oddelkom posrečilo, da so prigazili, pri plavih ali se na plavih pripeljali do večera na most vzhodno Drača in vrgli ondotne italijanske zadnje straze. Ko se je začelo daniti, je vdrl eden naših bataljonov v goreče mesto.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

SOBOTNO AVSTRIJSKO POROČILO.

Dunaj, 26. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Naše čete so prodrele do zemeljske ožine vzhodno in severno od Drača.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEDELJSKO NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 27. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan dne 27. februarja.

Balkansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOBOTNO NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 26. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan dne 26. februarja.

Balkansko bojišče.

Položaj je nelzpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Naše zastave nad Dračem.

Naše zmagovite čete so včeraj zjutraj vkorakale v Drač. V ljutom naskoku so vrgli naši bataljoni italijanske zadnje straze iz njihovih zadnjih pozicij ter z nadčloveško vztrajnostjo vdrl v goreče mesto. S tem je naša akcija v srednji Albaniji nad vse uspešno zaključena. Ali se je Italijanom posrečilo spraviti svoje čete še pravočasno na ladje in s tem na varno je še vprašanje.

Kako opravičujejo Italijani svoj beg iz Albanije.

Lugano, 27. februarja. (Kor. ur.) Po prihodu Esadpaše v Rim, o katerem se je mnogo govorilo, sporoča »Agenzia Stefani« uradno: Ker je evakuacija Albanije z odhodom albanske vlade iz Drača zaključena, se je pričela tudi naša tam se nahajajoča brigada navzlic napadom ogromnih sovražnih sil po že prej določeni načrtu umikati. Vkrcevalne operacije se vršijo navzlic neugodnim razmeram na morju pod učinkovitim varstvom vojnih ladij in torpednih rušilcev. V hudih bojih v katerih so se naše čete do konca hrabro držale, je imel sovražnik mnogo večje izgube, kakor mi (?).

General Sarraill o svoji avdijenci pri kralju Konstantinu.

Milan, 26. februarja. General Sarraill je izjavil solunskemu dopisniku »Corriere della sera«, da je bil njegov poset pri grškem kralju le čin

vijudnosti, od katerega ni bilo pričakovati nobenega posebnega uspeha. General Sarraill je informiral kralja v velikih potezah o obrambnem sistemu v Solunu, o sovražnih silah se sploh ni govorilo. Iz ničesar ni bilo spoznati, da bi Grška nameravala svojo nevtralnost opustiti. Skuludisa je general Sarraill obvestil, da bo dovolil za aprovizacijo grškega civilnega prebivalstva in grških čet v vzhodni Makedoniji gotove olajšave.

Posebni poročevalec »Berliner Tagblatt« poroča iz Aten: »Sarraillova avdijenca pri kralju je trajala 25 minut. Iz avtoriziranih krogov izvem, da je zapustila avdijenca neugoden vtis. Kralj iskreno želi, da bi nepovabljeni tuji skoro zapustili Solun in grško deželo. Kralj in vlada sta trdno odločena, ohraniti nevtralnost Grške.

Pašić v Atenah.

»Agence Havas« javlja iz Aten dne 25. februarja: Semkaj je dospel srbski ministrski predsednik Nikola Pašić. Kralj Konstantin ga sprejme v avdijenci.

Položaj v Romuniji.

V romunskem senatu je Orescu novič sprožil vprašanje, če je vlada res dala izvozno dovoljenje za žito proti temu, da dobi gotovo število vojaških kuhenj. Ministrski predsednik je odgovoril, da ne da nobenega pojasnila o stvarih, ki se tičejo oskrbe armade. Važnejše kakor to, o čemer bi Orescu rad govoril na korist gotovim interesom, je dejstvo, da je danes več kakor 10.000 vojakom zagotovljena topla hrana. Senator Gredeschiamo je interpeliral glede nemške propagande, rekoč: Če vlada ne more vzdržati reda, naj odstopi. Ministrski predsednik Bratianu je odgovoril: Predgovornik smatra vsakega za izdajalca, kdor ni njegovega mnenja. Obžalujem, da imajo vojaki vsled nadzorovanja gotovih lokalov toliko truda, a to je v interesu javnega reda potrebno. Odgovarjam predgovorniku, kar je mojemu očetu odgovoril polkovnik Obodescu: Če hočete, da red ne bo moten, umaknite svoje manifestante, nakar bom jaz umaknil vojaštvo. Dokler bom jaz na krmilu, ne bom dovolil, da bi namesto vlade ulica ukrepala o vzdrževanju javnega reda.

Senator Argetoianu je glede svoje interpelacije o zunanji politiki izjavil, da se z ozirom na debate, ki so se vršile o tej stvari, odpoveduje z obžalovanjem besedi.

V poslanski zbornici je poslanec Becescu Silvan predlagal, naj se naloži poseben davek na vojne dobičke in na dobičke pri izvozu živil. Zasedanje parlamenta je s kraljevskim dekretom podaljšano do konca marca.

Romunski parlament, katerega redno zasedanje bi se naj končalo koncem februarja, bo zasedal še do 15. marca.

Zmage centralnih držav so izzvale po poročilih iz Bukarešte, med tamkajšnjimi ententnimi diplomati veliko razburjenje. V ruskem poslanstvu se vrše neprestane konference zastopnikov četverozveze.

Preko Budimpešte poročajo: V Jassyju se je ustanovila nova stranka, ki bo propagirala inkorporacijo Besarabije.

Štrajk na univerzi v Jassy je končan. Dijaki in profesorji so se pobotali in v ponedeljek, dne 28. februarja se pričelo zopet predavanje.

Iz Bukarešte poročajo: Dne 14. aprila bodo vpokojeni: šef generalnega štaba, načelnik tehničnih čet, 5 zbornih in 2 brigadna poveljnika. Vsi ti generali so dosegli zakonito starostno mejo in njih vpokojitev ni nič izrednega.

Vojna z Italijo.

LJUTI, ZA NAS USPEŠNI BOJI PRI PEVMI IN NA DOBERDOBSKI PLANOTI. ITALIJANI OBSTRELUJEJO TRBIŽ.

Dunaj, 27. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Na primorski fronti je prišlo predvčerajšnjim ne glede na živahni artiljerijski ogenj na več krajih do hudih malih infanterijskih bojev. Predno se je zdnilo, so napravili oddelki posadke goriskega mostišča pri Pevmi izpad, presenetili spečega sovražnika, zasuli en jarek in odpeljali 40 vjetnikov. Na robu Doberdobske planote je po močni artiljerijski pripravi šla sovražna infanterija na naše pozicije na obeh straneh Sv. Mihaela in vzhodno Polazza. Italijani so bili z velikimi krvavimi izgubami odbiti in so povrh pustili v naših rokah 127 vjetnikov, med katerimi je šest oficirjev.

Včerajšnji dan je mirneje potekel.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NAŠE SOBOTNO POROČILO.

Dunaj, 26. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Nobenih pomembnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Italijanski »uspehi«.

Iz vojnoporočevalskega stana: Italijansko uradno poročilo 21. t. m. pravi, da so Italijani zasedli gorski odsek na Collu pri Roncignu in v noči na 19. t. m. zavojevali še del zapadno sedla Monte Collo. V resnici pa sta se italijanska napada dne 9. in 19. februarja klavirno izjalovila. Dne 19. sta jurišali dve stotnji na naše pozicije na Collu, morali pa sta se umakniti z velikim izgubami in sta pustili sedem vjetnikov. Monte Collo je v naši posesti. O našem napadu na Mrzli vrh 22. februarja poročajo Italijani tudi neresnico. V resnici se je posrečil napad naše artiljerije in metalcov min na sovražne pozicije na zapadnem pobočju Mrzlega vrha, na kar so naše čete vdrl v del sovražnega jarka 80 korakov pred našo fronto in vplenile eno strojno puško. Takoj se je pričelo izdelovati vzeto

pozicijo. Artiljerija je razpršila prihajajoče sovražne rezerve na severnem pobočju Mrzlega vrha. Dopoldne ob 8. uri je začela sovražna artiljerija ljuto streljati zlasti na zavzeti kos jarka. Ogenj je trajal ves dan. Da se preprečijo nepotrebne izgube, smo sovražna zavzetja temeljito razdrli in črte so odšle v prvotno postojanko. Sovražnega protinapada sploh ni bilo.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Italijanski parlament, ki se sestane 1. marca, bo zboroval baje samo do konca marca, ker morata Sonnino in Salandra v Pariz na konferenco in ker je treba v kratkem vrtniti Briandov obisk. General Porro pojde v Pariz te dni, da ukrene, kar je treba z italijanske strani za konferenco.

Belgijski kardinal Mercier je odpotoval iz Rima. Pri odhodu so bili navzoči diplomati zastopniki četverozveze in velika množica ljudstva, ki je kardinala živahno aklamirala. Kardinal je bil pred odhodom pri papežu v avdijenci. »Corriere della Sera« pravi, da Mercier objavi spis o svojem bivanju v Rimu, da pa ni dosegel uspeha, ker mu papež ni dal zagotovila, katero bi razpršilo nezaupanje belgijskih katolikov do Vatikana. V spore med belgijskimi in nemškimi škofi se papež ne mara vmešati. V Florenci je klical množica ob Mercierovem dohodu: Živela heroična Belgija!

V Francijo je odpotovalo te dni nek italijanski delavec, določen za delo v francoskih tovarnah za smodnik.

Pri prevažanju Srbov iz Albanije na Krf so izgubili Italijani, kakor poroča »Corriere della Sera«, tri ladje.

V pristanišču v Genovi je bil zopet požar, nastal je ponoči in uničil več naklad papirja. Pri Anconi in Beneventu sta trčila dva vlaka. Pri Cortoni je skočil iz tira vojaški vlak, dva železničarja in deset vojakov je ubitih, 70 ranjenih.

»Popolo d'Italia« zahteva, da kralj odstavi sedanjo vlado in uvede vojaško diktaturo s Cadorno na čelu.

D'Annunzio ranjen.

Iz Benetk poročajo, da je bil d'Annunzio na nekem poletu ranjen na desnem očesu in so ga morali spraviti na kliniko. Zdravniki upajo, da mu rešijo oko.

Vojna z Rusijo.

NEDELJSKO AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nobenih pomembnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NAŠE SOBOTNO POROČILO.

Dunaj, 26. februarja. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEDELJSKO NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 27. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 27. februarja.

Vzhodno bojišče.

Nobenih pomembnih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

SOBOTNO NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 26. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan dne 26. februarja.

Vzhodno bojišče.

Razen o uspešnih bojih naših prednjih straž, ni poročati ničesar.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

23. februarja. Preko pokrajine Riga - Fridrihštad - Jakobštad je poletelo več sovražnih letal ter metalo bombe. V okoliščini Ikskila so Nemci stopnjevali svoj silni ogenj. Dva »Zeppelina« sta poletela preko pozicij pri Dvinski. Pri Ilukstu se

obojestranski artiljerijski ogenj zopet oživljal. Nemci so metali bombe težkega kalibra. Čez noč je obstreljeval sovražnik silno naše jarke zapadno Svadoseja in bolj proti jugu do Ilzenskega jezera.

General Kuropatkin.

Petrograd, 26. februarja. General Kuropatkin je imenovan za armadnega zapovednika na severni fronti.

Nova ruska ofenziva?

»Daily Telegraph« poroča, da govore brzojavke o namenu Rusov, pričeti z novo ofenzivo v Galiciji in na Poljskem. Tudi Italijani bodo baje pričeli živahnejše pritiskati na alpsko fronto. Končno poročajo tudi o skorajšnji ofenzivi na balkanskih frontah. Ententa je popolnoma pripravljena na veliko splošno ofenzivo. Neki diplomat je baje izrekel mnenje, da bo prinesel marec odločitev v tej vojni. Vsekakor pa bo ta mesec poln važnih dogodkov.

Rusija in Finska.

Iz Lublina poročajo, da je osebnost in tovrstni promet iz Rusije na Finsko zopet ustavljen. Vse finske železnice stoje pod vojaško upravo.

Ruska дума.

Iz Petrograda prihaja preko Rotterdam vest o konfliktu med duma in vlado, tako da misli vlada duma že razpustiti. Na kak sporazum glasom izjave konventa senjorov ni misliti. Glasom drugih poročil je spoznala iz poročil oblasti, da bi je poznala iz poročil oblasti, da bi energičen nastop proti dumi izzval v Rusiji vstajo.

Preko Kodanjske poročajo, da je skrajna desnica rus. dume predlagala brezobzirne korake proti v Rusiji živečim Nemcem, med drugim tudi, da se prekličejo vse naturalizacije od leta 1870, naprej, da se konfiscira vse posestvo Nemcev, vsa nemška posestva in da se delnice, ki se nahajajo v nemških rokah, proglašajo za neveljavne.

Konservativni poslanec Markov je govoril v seji dume o štirih sovražnikih Rusije: prvi sovražnik so zunanji sovražniki, zlasti bestialni Nemci, potem pa pridejo notranji sovražniki: draginja živila, v Rusiji živijo Nemci in podkupljivost, tatinstvo in korupcija državnih uradnikov in uradnikov javnih organizacij. Vprašal je, kaj hoče vlada ukreniti proti tem notranjim sovragom.

Ruska socialista Burianov in Markov sta izjavila, da je baje interes vsega proletarstva sveta, da se nemški militarizem stre.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Grof Tolstoj, mestni poveljnik petrogradski, je bil odstavljen.

Ministrski svet je v principu sprejel ustanovitve carinskega urada na Francoskem. Da se olajšajo trgovske zveze, pride vse blago, ki je določeno za izvoz, najprej pred carinski urad. Tudi se carina za rusko državno blagajno plača že na Francoskem.

»Az Est« poroča iz Petrograda, da bo ministrski predsednik Stirmer imenovan za predsednika vrhovnega državnega sveta.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 26. februarja. Glavni stan javlja: Dardanelska fronta: Dne 25. februarja je bilo več torpednih razdiralcev, ki so bombardirali obrežje pri Yeni-Şehirju in Orhanli, prisiljenih se odstraniti. Z drugih front ni nikakih vesti o važnih premembah položaja.

Pred Erzerumom.

Preko Bukarešte: Turki so pričeli zapadno od Erzeruma iznova delovati. Rusi so še v premoči, ker Turki še niso dobili potrebnih ojačenj iz Angore. Turki se umikajo, pri čemer se vrše silni boji zadnjih čet.

Preko Carigrada iz Sofije: Boji v Kavkaziji trajajo z izredno ljutostjo. Turškim četam se je posrečilo kakih 15 kilometrov zapadno od Erzeruma zasedeti dobre pozicije in ustaviti zasledujočega sovražnika. Kratak protisunek je vrgel Ruse zopet nekoliko nazaj. V svojih novih pozicijah čakajo turške čete na ojačenja, ki že prihajajo.

»Novoje Vremja« piše, da pade Erzeruma še ni odločilna zmaga, dokler more intaktna turška armada rusko vojsko z zapada še napadati. Turki dobivajo tudi dan na dan ojačenja. Zato zahteva list, da naj se ruska fronta ojači, da razbije Perzijo in Turčijo ter se iznebi sovražnika, ki neprestano preži na Rusijo.

Obstreljevanje Trapezunta.

Iz Petrograda poročajo, da je rusko črnomoško brodovje obstreljevalo Trapezunt. V pristanišču samem je napravilo obstreljevanje le malo škode, pač pa so baje zažgali vzhodno od Trapezunta mostove in transportne ladje. V pristanišču v Trapezuntu je bilo baje nekaj jadrnic potopljenih. Turške obrežne ladje so živahno odgovarjale, nakar se je rusko brodovje po enournem obstreljevanju umaknilo.

Vojna v Mezopotamiji.

Pomožnim četam generala Aylmerja se noče posrečiti, da bi dopele do čet generala Townshenda v Kut el Amari. Angleži se boje, da bo oblegalni armadi zmanjkalo municije. Prodiranje ovira tudi neugodno vreme.

London, 26. februarja. Reuterjev urad javlja: Zastopnik angleškega časopisja brzojavlja dne 21. februarja iz Mezopotamije: Tekom zadnjega meseca so šle patrulje vako noč vznemirjati sovražnika, dočim je čez dan delala artiljerija. Sovražni ogenj je imel malo uspeha. Pomaknili smo svoje jarke do razdalje 60 yardov od turških pozicij. Jasne dni lahko slišimo topove iz Kut - el - Amare. General Townshend pošilja dobre vesti. Zdal pusti saditi sočivje. Prosil je, naj se mu dostavi gramofonske plošče. Letalo jih je z drugimi lahkiimi stvarmi spustilo v njegov tabor. General se je izjavil, da ima za dolgo časa dovolj zalog.

Angleži v Adenu.

Iz Kaira poročajo o vznemirjujočih poročilih iz Adena. Baje sestavljajo v Suesu eno brigado avstralskih in indijskih čet, ki jo hočejo poslati v Aden.

Turški vjetniki izpred Dardanel.

Angleški listi poročajo, da je bilo ves čas v bojih ob Dardanelah vjetih samo 1400 turških vojakov.

Senusl.

V Cirenaiki krožijo pozivi v arabskem jeziku ki zahtevajo, da si pridrže Senusi boj proti Italijanom za poznejši čas in da sedaj združijo vse sile proti Egiptu.

Amerika in Nemčija.

intransigentno stališče predsednika Wilsona.

Iz Washingtona poroča Reuter: Predsednik Wilson je pisal senatorju Stone pismo, v katerem pravi: Postopanje, ki je naznanjajo centralne države, v vprašanju boja podmorskih čolnov se tako očitno protivi zagotovilo, ki so jih nam dale nedavno baš te države, da pričakujem v bližnjem času izjav, ki naj spravijo celo vprašanje v drugo luč. V vsakem slučaju pa je naša naloga jasna: Nobena država in nobena skupina držav nimajo pravice spreminjati, dokler traja vojna, načel, ki so jih odobrili vsi narodi, da omilijo strahote vojne, ali pa ta načela prezirajo. Če bi se s takim postopanjem po nesreči kršile jasne pravice ameriških državljanov, bi nam oziroma na našo čast ne pustili izbirati, kako naj postopamo. Ne morem pripustiti utesnitve pravic ameriških državljanov v nobeni smeri. Gre za čast našega naroda in za njegovo spoštovanje samega sebe. Mi ljubimo mir in ohraniti ga hočemo za vsako ceno, le za ceno naše časti ne. Globoko bi se ponižali, ako bi sodržavljanom prepovedali se posluževati njihovih pravic, iz bojazni, da bi morali sicer te pravice za nje uveljaviti. Na ta način bi res odobrivali, da krši človeške pravice vsak narod, kjerkoli in pod kakršnokoli pretvezo. Ako bi prostovoljno opustili svoje dosedanje ponosno obnašanje kot besednice pravice in zakonitosti, potem bi postalo vse, kar smo dosedaj dosegli, brezpomembno in brez vrednosti. Ako nadomestimo načela z brezkoristnimi razmišljanji, potem na široko odpremo vrata nadaljnim koncesijam. Le pripustimo, da se države le za korak oddaljijo od prava in brez dvoma bodo sledila številna druga ponižanja in cela krasna stavba mednarodnega prava bo razpadla kos za kosom. Amerika ne more popustiti, ne da bi priznala vojo lastno nemoč in ne da bi deansko izgubila svojo neodvisno politično mednarodni sveta.

Demokrati proti Wilsonu.

Iz Novega Jorka poročajo: Vodič demokratične stranke (kateri pripada Wilson) zahtevajo, da izda predsednik svarilo, da naj Amerikanci ne potujejo na oboroženih ladjah. Demokrati bodo poskusili provocirati v senatu tozadeven formalen sklep. Wilson se noče ukloniti ter izjavlja, da ostane pri svoji dosedajni politiki.

Oficijelna nemška izjava.

Oficijelna nemška „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ poudarja v posebnem članku, da prične Nemčija s 1. marcem z energično akcijo svojih podmorskih čolnov proti oboroženim trgovskim ladjam v smislu nemške spomenice.

V polemiki z Wilsonovim pismom izjavlja „N. A. Z.“, da načela nemške spomenice nikakor ne nasprotujejo mednarodnemu pravu, narobe, postopanje ententnih oboroženih ladjah krši mednarodne zakone. Ako piše Wilson, da nasprotuje spomenica zagotovilo, ki sta jih dali Nemčija in Avstrija Ameriki, je to očitno nesporazumljenje, kajti avstrijska in nemška zagotovila so se nanašala le na take pasazirske ladje, ki niso oborožene v napadalne svrhe. V ostalem se zdi, da se nemška spomenica še ne nahaja v Wilsonovih rokah in je torej ameriški predsednik še ni mogel do dobra preštudirati in preizkusiti.

Wilson in kongres.

London, 26. februarja. Reuterjev urad javlja iz Washingtona: V vladnih krogih mislijo, da ne napravi kongres nikake akcije proti Wilsonu.

Razne politične vesti.

= Nemške ladje na Portugalskem. Iz Berlina poročajo z ozirom na zaplenbo nemških ladjah na Portugalskem. Nemški parniki na Portugalskem obsegajo 270.000 ton. V severoameriških pristaniščih leže nemške ladje s 600.000 tonami, med njimi tudi osebni parniki. V južni Ameriki je ladjah s 436.000 tonami. Sploh je v nevtralnih pristaniščih nemških ladjah približno 2 milijonov ton. V portugalski zbornici je izjavil ministrski predsednik, da je dal nemške ladje zapleniti vsled gospodarskega položaja dežele. Istočasno so bile zaplenjene vse nemške ladje, da jih ni bilo mogoče poškodovati, kateri namen se je konstatiral na 7 ladjah. Uradno zaplenba ladjah do 26. februarja v Berlinu še ni bila potrjena. Opozorja se pa na to, da daje nemško - portugalska pogodba obema vladama pravico, proti odškodnini rekvirirati ladje druge države.

Pariški listi trde, da bo Portugalska izročila vse zasežene nemške ladje angleški vladi, ki jih bo porabila za transport premoga. Trile nal-

večji nemški parniki pa da bodo armirani kot pomožne angleške križarke.

Vesti iz primorskih dežel.

Znani goriški zdravnik dr. Pontoni je odlikovan s srebrno častno svetinjo Rdečega križa z vojno dekoracijo. Dr. Pontoni biva v Gradcu.

Odlikovanja Rdečega križa. Bronasto častno svetinjo so dobili: trgovec Bonyhadi v Pulju, dalje finančni pazniki: Anton Čeh, Mihael Čeh, Fran Gnjезда, Adolf Greiner, Bruno Güllner, Fran Kalvoda, višji paznik Ferdinand Jehna v Lošnju, Ivan Kolarič in Henrik Lapuh, istotam finančne straže višji respicijent Makso Kuhelj v Pulju; mornariški kancelist Josip Drinovc, orožni mojster Viljem Kihalič pri mornariškem sodišču v Pulju, orožniški stražmešter Karol Ospaly na Voloskem. Z bronasto častno svetinjo je odlikovan tudi Adolf Lukan, asistent državnih železnice v Trstu.

Velik čist dobiček dobredelnega koncerta. V korist beguncev iz Gorice in okolice se je vršil na Dunaju v veliki dvorani „Koncerthaus“ koncert širokega umetniškega obsega, o katerem smo že poročali. Danes dostavljamo, da je dal ta koncert čistega dobička 11900 kron; tako lepo so izkazali Dunajčanje sočutje do ubogih beguncev.

V ruskem vjetništvu. Goriški vojnoinformacijski urad je dobil obvestilo, da se nahaja Fran Sirk, četovodja domačega pešpolka, v ruskem vjetništvu v Dmitrovsku, guberniji Orel, in da je zdrav. — Ivan Marinič, vojak domačega pešpolka, rojen 1883, je v Irkutsku ranjen, v ruskem vjetništvu se nahaja tudi Julij Prinčič iz Kojškega, rojen 1893, in Peter Ambrožič iz Delenj, rojen 1886. Kraj, kjer se nahajata, ni naveden.

V Ajdovščini je umrl znani krošnjar Lovro Bavčar iz Sela pri Batujah.

Svojo sedemdesetletnico je obhajal gosp. Blazij Grčar, župnik v Šempasu in bivši goriški deželni poslanec, v goriški deželi znana oseba. Deloval je tudi na gospodarskem polju. Župnik Grčar je doma iz Pred-dvora pri Kranju.

V Rojšanu pri Trstu je umrl posestnik gosp. Jernej Venuti.

V Zalembregu pri Biljani je umrl posestnik iz Podsobotina gospod Jožef Radikon, oče gosp. Radikona, sodnika v Gradcu. Naše sožalje!

Istrski begunci iz krajev Rovinjsko selo Barbana, Karmedo itd., so se vrnili. Velikansko je bilo njihovo veselje, ko so se zbrali na kolodvoru v Igľavi, od koder jih je odpeljal vlak v ljubljeno južno domovino. Pri odhodu so jih pogostili in jim dali na pot kruha, medu, špeha in cigaret. Radi povratka beguncev je bilo pozvanih v službovanje tudi nekaj uradnikov in sicer v Pazin.

Dnevne vesti.

Ko se je začela svetovna vojna, je angleški minister lord Kitchener rekel, da bo trajala dve leti ali celo tri leta. Centralni državci sta med tem zasedli Poljsko, Belgijo, Srbijo, Črno goro, en del Francije, en del Albanije, a vendar ni nobenih znamenj napovedujočih mir.

— Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec III. razreda za vojno dekoracijo je dobil stotnik 17. pešpolka Anton Lukan pl. Savenburg. Cesarjevo pohvalno priznanje je bilo izrečeno črnovojniškemu nadporočniku Francu Gombaču. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil narednik 97. pešpolka Valentin Kutin. Srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda so dobili: topničar 3. gorskega topničarskega polka Josip Jezeršek, poddesetnik 7. pešpolka Josip Klinar; narednik 17. pešpolka Andrej Devjak.

— Imenovanja. Podpolkovnik Alfred Podboj pl. Cenetov je imenovan za polkovnika. — Za poroččaka 26. domobranskega pešpolka sta imenovana P. Čilenšek in Ivan Gračnar; za črnovojniškega kadeta Adolf Kavčič.

— Vesti o vojnih vjetnikih. Iz ruskega vjetništva sta se oglasila Josip Kocmur in Anton Bevc. Njiju naslov je: Kokana v Turkestanu. — Dalje se je po petih mesecih oglašil iz ruskega vjetništva Ivan Grabrian, sin znanega gostilničarja Mihaela Grabrijana iz Adlešič pri Črnomlju. — V ruskem vjetništvu je umrl Ivan Poljar, doma iz Žužem-

berka na Dolenjskem; njegov brat Jožef Poljar pa se je oglašil iz italijanskega vjetništva.

— Iz italijanskega vjetništva piše poroččak dr. Radovan Brenčič prijatelju: Godi se mi dobro. Z nekim drugim poroččakom stanujem v prijetni sobici in prav nič se ne dolgočasi. Dr. Brenčič se nahaja v Ceseni. Dopisnica je rabila skoraj en mesec.

— Pogreša se Ivan Novak iz Dobrege polja, vas Predstruga št. 3. Ako je komu kaj znano, naj sporoči njegovi ženi Mici Novak, vas Predstruga št. 3, Dobro polje.

— Za slepe vojaške. Za nameravani deželni zavod za slepe vojaške je prejel deželni odbor 20 kron, katere je nabrala gdč. Mici Potokarjeva iz Ljubljane od radodarnih gostov v gostilni pri Rogovilu na Črnučah, medtem ko sta igrala na ctre dva gospoda od ljubljanske avtokolone in pela par kratkočasni pesmi ter s tem pripomogla do omenjene vsote.

— Darila. Predsedniku Rdečega križa gospodu del Cottu je izročila gospa Helena Suyer - Petričič njeno pristojbino za nastanjanje v znesku 61 kron 82 vin, kot darilo Rdečemu križu. — Istotako je izročila gospa Marta dr. Eger 10 steklenic vina in 600 komadov svačlic za bolne in ranjene vojaške v vojaških bolnišnicah. Darovalkama srčna hvala!

— Gospod dr. Ivan Matko je dobil od kuratorja kneza Lichtensteina znanstvenega fonda 1000 K v znanstvene namene in v izdelovanje teme »o reakciji limfatičnega aparata po raznovrstnem cepljenju, zlasti proti legarju in koleri«. Gosp. dr. Matko se s tem že dlje časa bavi in je o tem priobčil že več znanstvenih razprav. Novo delo je namenjeno za docenturo dr. Matka.

— Volov ni hotel dati. Mlinar Ivan Skubic iz Ivanje gorice je bil pri okrožnem sodišču v Novem mestu obsojen na en teden strogega zapora in 100 kron globe, ker ni hotel dati vojaški upravi para volov, kakor mu je naročilo županstvo.

— Iz nabiralnika Ciril - Metodove družbe v Solkanu v gostilni Marušič nam je poslal gosp. predsednik Doljak 31 K 13 vin., katere so zbrali po večini tamošnji častniki, kateri se kljub grmenju topov spominjajo naše prepotrebne družbe. — Gosp. J. Kovčič, št. Vid v Podjuni na Korškem, je poslal družbi 10 K, katere mu je dal tovariš Koschier naknadno mesto venca na grob drage soproge. — Najtoplejša zahvala darovalcem!

— Prodaja pšeničnega in koruznega zdroba v mestni vojni prodajalni. Drugi mesec bo prodajala mestna vojna prodajalna v Gosposki ulici pšenični in koruzni zdrob. Poleg tega se bo dobilo tudi prekajeno svinjsko meso. Pred začetkom prodaje razglasi mestni magistrat, da oreprič naval, poseben red za odajajo teh živil. Takrat se bo objavila tudi cena za posamezno blago.

— Krompir pri mestni aprovizaciji. Pojutrišnjem, v sredo, dne 1. marca, bo mestna aprovizacija v Mestnem domu zopet oddajala krompir. Na vrsto pridejo dopolne številke od 621 do 740, popoldne pa od 741 do 820.

Pozor! Vsi oni, ki so dobili od mestnega magistrata dostavljene naznanilnice za neobdačen sladkor (kdor bi ga slučajno pomotoma ne dobil in je podvržen dolžnosti naznanila, mora priti sam ponjo), se ponovno in zadnjikrat resno opozarjajo, da je bil danes, v ponedeljek, dne 28. februarja, zadnji dan roka za prigrisitev in se bodo naznanilnice izjemoma sprejemale še jutri, dne 29. februarja od 8. dopoldne do 2. popoldne v mestni posvetovalnici (v takozvani Galletovi hiši, I. nadstropje). Naznanilo je podati po stanju z dne 25. februarja.

— Iz politične konceptne službe. Premišljeni so: okrajni glavar dr. Friderik Mathias iz Krškega v Radovljico; deželnovladni tajnik Pavel Svetec iz Litije v Krško in okrajni višji komisar Hugo Hofbauer pl. Hohenwall iz Ljubljane v Litijo in sprejme vodstvo tamkajšnjega glavarstva.

— Romanci na ljub. V zadnji številki dunajskega tednika „Interessantes Blatt“ je priobčena slika, ki

naj predstavlja »junaškega brata Sabo pri popravljanju od težkih granat poškodovane kapucinske cerkve v Gorici«. Slika pa ne odgovarja resnici. Iz zanesljivega vira vemo, da »junaški« zidar ni brat Sabo, ampak neki pater iz Stajerskega. Tudi ni slikano v Gorici, ampak drugod. Čudimo se, kako je mogoče, da je prišla omenjena slika pod pretvezo »vojnih dogodkov« v imenovani list, ki s takimi podobami vara svet v resnih časih.

— Prevzemanje zasebnih pošt-nih zavrtikov za novo ustanovljena etapna pošta urada št. 266 in 341 ni dovoljeno.

— V Ljubljani je umrl gospod Ivan Valenčič, potnik trdke Korencan.

Najvišjo zahvalo za zasluge za vojno oskrbo je naznanilo c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje šest-razredni ljudski šoli v Loškem potoku.

Iz vlaka vržen denar. Na progi med Mariborom in Gradcem so našli škatljo, v kateri je bilo 8340 kron. Brez dvoma je kdo ta denar vrgel iz vlaka.

Mrtvega so našli v Polulah pri Celju črnovojnika Ivana Frasa. Imel je razbito lobanjo. Ali se je ponesrečil, ali je postal morda žrtev zločina, bo dognala preiskava.

Krušne karte v Celju. Stajerska namestnica je določila, da naj veljajo nove krušne karte v Celju za moko in pa za kruh brez omejitve. Isto velja tudi za vse ostale spodnje stajerske kraje.

Vranksko pri Celju. Tukaj je umrl 23. t. m. evakuirani poštar iz Rahlja na Korškem Franc Papež. Prideljen poštnemu uradu Beljak 1, je v zadnjem času bolehal ter se delal službo z naporom vseh svojih sil, dokler ga bolezen ni za vedno priklenila na stanovanje. V zadnjem času boleznij je gojil neutešljivo koprnenje po domači grudi, lepi Savinski dolini, in po svojih ljubih starših; dospel je tja po dolgi mučni vožnji ter umrl v krogu svojih domačih in soproge. Bil je mirne narave, naroden značaj ter splošno priljubljen povsod. Škoda mladega sina naše domovine! Gospej soprogi in njegovim blagim sorodnikom naše sožalje. Bodi mu lahka domača zemljica!

Nova senzacija se bo zopet od jutri, v torek 29. februarja, od petka 3. marca, vprižarjala v tukajšnjem »Kino Ideal«. Kazalo so bo ta teden slavnemu občinstvu izborni filmski delo Rudolf Meinerta, »William Voss«. William Voss resnično prekaša vse dosedanje detektivske in kriminalne romane, kar se tiče originalnega dejanja, kakor tudi glede izvanredne izpeljave filma v sceneriji in v igralskem oziru. Režiserju se je posrečilo v tem filmu že od začetka gledalca v napeto pozornost pripraviti. »William Voss« je slika, katero bo inteligentno občinstvo prištevalo k najboljšim stvarjenjem filmskega odra, množica obiskovalcev kino pa bo imela užitek, kakoršnega ima pri kriminalnih in detektivskih romanih dosedaj prav redko. — »Biseri v ostrigi«, famozna veseliga v dveh dejanjih z Manico Ziener in Harry Liedkejem v glavnih vlogah. — »Mestrov teden št. 8.« Najnoveše vojne aktualnosti z bojišč. — Zopet učinkovit spored od 29. februarja do 3. marca samo v Kino Ideal. — Danes zadnji senzacijski film »24 ur odloga za pomislek« v Kino Idealu.

Našli so se trije ključki od hišnih vrat ali skladišč. Dobe se v našem upravnistvu.

Izpred sodišča.

Ostra kazen za obrekovanje. Ignacij Zaman, 39 let star, rojen v Gradišah, bivši hlapec v Ljubljani, je služil začetkom preteklega leta pri tukajšnji trdki Burger za hlapca. Izvršil je pa tu več tatvin, zaradi katerih je bil na pol leta težke ječe obsojen. To kazen je 1. septembra m. l. prestal. Tem tatvinam je prišel na sled trgovski sodnik Valentin Sterle, ki je Zamana ovadil policiji. Za to dejanje se je sklenil Zaman nad Strletom maščevati. Ovadil ga je policijskem ravnatelstvu, da je v pričo več v trgovini se nahajajočih oseb govoril besede, ki pomenijo hudodelstvo veleizdajstva. Radi te ovadbe je uvedlo c. in kr. armadno etapno poveljstvo kazensko postopanje, ki pa je bilo ustavljeno, ko se je vojaško sodišče prepričalo o nedolžnosti ovadca. Sedaj se je pa ost obrnila proti Zormanu, ker ga je državno pravniško obožljivo hudodelstva obrekovanja. Tukajšnje deželno sodišče ga je spoznalo krivim, ter ga je obsojilo na 15 mesecev težke ječe.

Zalotna mladost. Leopold Zupancič, rojen v Ljubljani, pristojen na Bledu, je komaj 17 let star in že se je moral zagovarjati zaradi tatvine. Svoje očeta ni poznal in tudi ni nikdar užival materinske ljubezni.

kajti mati oddala ga je takoj v rejo tujim ljudem, da si je zamogla sama svoj kruh služiti. V šolo je hodil štiri leta, potem ga je dala mati v Lans na Tirolsko, ker se je učil eno leto rokodelstva, nakar je prišel v Ljubljano, kjer je vstopil v Marijanišče kot hlapec v službo. Do tega časa je bil fant pošten. Tu je pa izmaknil hlapcu Andreju Ocvirku obleke v vrednosti 31 K, nakar je stopil v službo pri mesarici Mariji Černe, kjer je izmaknil 60 K vredno kolo. Vse te tatvine je obdolženec priznal. Sodišče ga je, oziraje se na njegovo mladost, poravnano škodo in na odkrito priznanje obsodilo le na 1 mesec težke ječe.

Skrajna spriljenost. Pavle Zupancič, 21 let star, posestnik sin iz Petičevrha, je bil zaradi posilne nečistosti, započete na neki 11letni deklici obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Razne stvari.

• Nemški kazino v Pragi je spremenil svoje ime v »Deutsches Haus«, ker je »Kasino« tujka, ki se za sedanjí čas ne spodobi.

• Izključena knjiga. Dalmatinski dež. šolski svet je odredil, da se mora Kumičeva knjiga »Urota Zrinjsko-Frankopanska« odstraniti iz vseh šolskih knjižnic.

• Prepovedana sokolska društva na Nemškem. Češki naseljenci v raznih nemških mestih so tekem let ustanovili celo vrsto sokolskih društev. Zlasti v Berlinu, v Drazdanih, v Hamburku so bila velika češka sokolska društva. Sedaj je nemška vlada češka sokolska društva prepovedala.

• Na Ruskem še ne pričakujejo miru. Osješka »Drau« poroča, da je dobil neki osješki meščan od svojega vjetega sina iz Rusije pismo, v katerem je med drugim rečeno: »Tu se govori, da bo trajala vojna še najmanj do leta 1917.«

• Osepnice. Uradno se razglša, da se je od 13. do 19. februarja pri-merilo v Galiciji 1395 slučajev osepnice, v Bukovini pa 43 slučajev. V drugih deželah se je primerilo v tem času 98 slučajev, in sicer na Stajerskem 11 in v Trstu 4 slučaj.

• Krvosramnost in umor. Policija v Hanau - u na Nemškem je prišla na sled strašnemu zločinu. Prijela je nekega kamnoseka, ki je že več let spolno občeval s svojo, zdaj 20 let staro hčerjo. Oče je imel s svojo lastno hčerjo troje otrok, ki jih je vse umoril. Oče je že vse priznal.

• Svarilo pred letali in zrakovplovci na Ruskem. Kakor je razvideti iz ruskih časopisov, opozarjajo vojaške oblasti v ruskih krajih, ki imajo električno razsvetljavo, na sovražne aeroplanse in zrakovplove na zelo enostaven način. Ako se bliža sovražni letalec mestu zvečer ali ponoči, ugasnejo električne svetilke celega mesta dvakrat zapored po par sekund. Prebivalstvo je s tem opozorjeno, da se primerno poskrije, oziroma da zastre okna in zapusti ulice. Se le nekaj časa nato ugasne vsa javna razsvetljava. Tako je mesto in prebivalstvo pripravljeno na sovražni napad. Ta uredba se je baje izkazala za jako praktično.

• V službi češke kulture. Češki listi se spominjajo v toplih besedah najpopularnejšega češkega založnika in knjigotrčca Jana Otto, ki je slavil dne 26. t. m. 45letnico svojega delovanja. Ottovo založništvo je znano po celem svetu, na tisoče in tisoče čeških znanstvenih in leposlovnih knjig je izšlo pri Otto, ki si je stekel še posebne zasluge z izdajo izborne-ga Naučnega slovnika (konverzacijskega leksika) in z ustanovitvijo »Svetovne knjihovny«, ki je organizirana po znamenitem vzoru Reclamaove zbirke. Jan Otto, kakor pravijo »Narodni Listy«, ponos češkega kulturnega sveta in vzor delavnega neumornega moža, ki je postal iz malega knjigotrčca pravi zakladnik češke knjige.

• Kdo je revež? V Brnu službo-joč lekarniški sodnik je oženjen in oče treh otrok, zaslužka pa ima na leto 2400 K. Ko mu je otrok zbolel, ga je dal v bolnico. Na to je moravski dež. odbor zahteval, naj plača bolniške stroške gorenjeavstrijski deželni odbor, ker je omenjeni lekarniški sodnik pristojen na Gorenje Avstrijsko. Gorenjeavstrijski deželni odbor pa ni hotel plačati, češ, naj moravski dež. odbor lekarniškega sodnika rubi. Moravski dež. odbor pa ni hotel rubiti, češ, da je mož, ki ima družino in zasluži samo 2400 kron na leto revež, od katerega se ne more zahtevati, naj plača bolniške stroške. Stvar je prišla končno pred državno sodišče in to je razsodilo, da je človek, ki ima družino in le 2400 K zaslužka revež, ki ne more plačati bolniških stroškov in da mora torej plačati gorenjeavstrijski dež. odbor bolniške stroške in še 200 K sodnih stroškov.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 22. februarja: Adalbert Muck, štabni narednik, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 23. februarja: Marija Dover, hči zidarja, 10 mesecev, Strelška ulica 15. — Neža Rutar, zidarjeva vdova - hiralka, 73 let, Radeckega cesta 9. — Jera Jančar, hiralka, 63 let, Radeckega cesta 9.

Dne 24. februarja: Fran Okrupa, sprevodnik južne železnice, Cegnarjeva ulica 6.

Dne 25. februarja: Josip Bizjak, sin krznarskega pomočnika, 3 mesece, Marije Terezije cesta 13. — Fran Sedej, zasebnik - hiralec, 79 let, Radeckega cesta 9. — Marija Bukšič, žena vpokojenega strojevodje, 41 let, Dunajska cesta 12. — Marija Kocmur, hiralka, 66 let, Radeckega cesta 9.

Dne 26. februarja: Matija Malič, čevljar, 67 let, Stari trg 21. — Ivana Oražen, dninarica - hiralka, 28 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnišnici.

Dne 20. februarja: Neža Pavlič, hotelirka in posestnica s Št. Petra na Krasu, 59 let.

Dne 21. februarja: Ana Sekol, postrežnica, 37 let.

Dne 22. februarja: Ivan Jezovšek, sin mestnega tržnega nadstražnika, 1 uro. — Roza Stanko, hči perice, 1 uro.

Dne 23. februarja: Marija Marn, rejenka, 7 let. — René Hanhart, zasebnik, 32 let. — Janez Jemc, posestnik, 43 let. — Frančiška Istenič, zasebnica, 63 let.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnica in tisk „Narodne tiskarne“.

MI čutimo bolečine samo po živcih, nosilcih čutov. Tem slabotnejši so živci, tem mučnejše so bolečine. Ljudje z močnimi živci bolezen skoro ne občutijo ali pa samo nepomembno. Z vteranjem s Fellerjevim bolečine teščeim rastlinskim esencnim fluidom z znanko »Elzafluid«, se živci ojačijo in postanejo manj občutni za bolečine. Obenem pa tudi bolečine same odstrani »Elzafluid«. 12 steklenic tega zdravniško priporočenega domačega zdravila pošlje franco za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238 (Hrvaško). Čez stotisoč zahvalnih pisem. (es)

35 letna ženska želi

službe

h kakemu samostojnemu gospodu ali tudi v prodajalno (položiti se kavcija). Gre tudi na deželo, Nastop s 1. marcem t. l. — Naslov se izve v upravn. »Slov. Naroda«. 665

Lilijnsko mleko s konjičkom

Bergmanna & Ko., Dečin na Labi

je vedno bolj priljubljeno in razširjeno sprito svojega priznanega učinka proti pegam in njega dokazane neprekosljivosti za racionalno gojenje polti in lepote. Na tisoče priznanih pisem. Mnogo odlikovanj. Pozor pri nakupu. Pazite izrecno na označilo »s konjičkom« in na polno firmo! Po 1 K v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako je Bergmannova lilijnska krema »Manera« (80 h lonček) čudovita za ohranitev nežnih damskih rok. 954

Tvrška galanterijskega in norimberškega blaga J. Korencas naznanja pretužno vest, da je preminul njen dolgoletni potnik, gospod

Ivan Valenčič

Pogreb se je vršil danes 28. t. m. ob 4. uri popoldne. Bodi mu prijazen spomin!

V LJUBLJANI, dne 28. svečana 1916.

731

Potrtega srca naznanjam v imenu svojem in svojih bratov Jožefa, Edvarda in Izidora, sedaj na bojnem polju, ter sester Marije por. Gravnar, Ojga por. Klanjšček in Zorke por. Miklas, sedaj begunke, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je ravnokar došla po sestri Benedikti tužna vest, da je naš ljubljani oče, gospod

Jožef Radikon

posestnik iz Podsabotina

umrl v Zalembergu pri Biljani dne 14. decembra 1915.

732

GRADEC, dne 25. februarja 1916.

Albin Radikon, c. kr. sodnik, sin.

Potrjim neotolažljivim srcem naznanjam vsem sorodnikom in vsem, ki ga so poznali, da je naš iskrenoljubljeni, nepozabni, blagi sin, brat, gospod

Pepi Rožun

topničar, trdnjavskega polka

dne 21. t. m. daroval svoje mlado nadebudo življenje domovini v najlepši mladeniški dobi 19 let.

Pogreb je bil 23. t. m. v Blumenau na Gor. Avstrijskem. Spremili so ga vsi njegovi predstojniki in kolegi, za kar se jim tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Preblagega dobrega sina in brata priporočamo v prijazen spomin in molitev.

LITJA, 25. svečana 1916.

Ivana Rožun, fotografinja, mati. — Jožef Rožun t. č. črnovojnik v Judenburgu, oče. — Viktor, desetik, ranjen v boln., Rudi, poddesetnik, na bojišču, Karel, brivec, Zofija, sestra in bratje.

Zahvala.

Globoko ginjeni ob tolikih dokazih tolažilnega sočutja povodom težke izgube naše nepozabne sestre, svakinje in tete, gospodične

Katinke Gaspari

izrekamo vsem svojo najsrčnejšo zahvalo.

Zlasti se zahvaljujemo pred. duhovščini p. n. gg. uradnikom, učiteljem in sploh vsem onim, ki so pokojnico spremlili k večnemu počitku.

Posebno se zahvaljujemo nadalje p. n. gg. učiteljicam in drugim gospodičnam za osebno sodelovanje pri sprevodu.

Iskrena hvala tudi vsem preblagorodnim gospem in gospodičnam za posete ob priliki dolgotrajne in zelo mučne bolezni pokojnice.

POSTOJNA, 25. svečana 1916.

Ferdinand Gaspari, c. kr. veter. nadzornik v p. — Karel Gaspari, c. kr. višji poštni kontrolor, brata. — Marija udova Lenget, sestra. — Tudi v imenu vseh drugih sorodnikov. 722

Trgovski vajenec

s primerno šolsko izobrazbo, event. pomočnik z dobrimi referencami se sprejme takoj v trgovino pri Jos. Rodriču v Sv. Križu pri Kostanjevici, Dolomjsko.

Krojaški pomočnik

se sprejme pri turdki A. Kunc, Ljubljana

Na novo izšlo!

Sloviti 728

Favorit

modni album za pomlad in poletje 1916 in Favorit mladinski album

za perilo,

kakor tudi vsi novi kroji :: se dobe pri turdki ::

M. Ranth

Ljubljana, Marijin trg.

Favorit glavno zastopstvo za Kranjsko.

Favorit modni album cena 1.— K, po pošti 1.10 K. Favorit mladinski album (za perilo) cena 1.— K, po pošti 1.10 K.

Zaupno

blago!

V pari prano in brezkalno posteljno perje in puh

od K 1-40 za kg naprej priporoča trgovina s postelnim perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg šte. 8.

Ustanovljena 1866.

POZOR! Nereelna konkurenca prinaša na trg za nizko ceno napel ali mlč očičeno blago. Tega perja se drže pogosto ostanki mesa in nesnaga, ki zvišuje težo ter bistveno pripomore, da se razvijejo ličinke in molji.

Vpokojen železniški 723

uradnik

vešč slovenskega, nemškega in laškega jezika išče primerne službe. Cenjene ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „uradnik/723“.

Mehlovano 725

stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in s pritliklinami, se takoj odda.

Kje. pove uprav. »Slov. Naroda«.

S 15. marcem se odda v najem stalni stranki 1 ali 2 lepi opremljeni

sobi

eventuelno tudi s hrano.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Otroško posteljo

z mrežo, kupi begunska družina. Cenjene ponudbe z označeno ceno do 4. marca na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod „otroško/726“.

726

Samski gospod išče čedno opremljeno sobo

s postrežbo neoddaljeno od središča mesta.

Ponudbe pod „Samec/705“ na upravni. »Slov. Naroda«

Imam 2 vagona

jesenovih hlodov

na prodaj, katere tudi izrežem v deske. Ob enem sprejem tudi dobrega

žagarja

za venecijanski jarem. 724

Kunstler, Litija.

Jutri do petka velikanska senzacija v

„KINO IDEAL“:

WILLIAM VOSS.

„Sherlok Holmes“.

1 kg praške gnjati	K 7-60
(gnjat) kos 4 1/2 do 7 kg.	
1 „ praške zvaljene gnjati	8-60
(Rollschinken) gnjat kos 3—5 kg	
1 „ prekajen karé la	7-40
1 „ praške salami	6-00
1 „ poljske salami	6-60
1 „ krakovskih gnjatnih salami	7-40
1 „ mortadela salami	7-20
1 „ pariskih salami	7-20
1 „ debrecinskih salami	7-20
1 „ tirolskih salami	6-80
1 „ brunšviških salami	5-00

razpošlja po povzetju v pošt. zavojih 4 kg

Pri naročilih nad 25 kg cene močno reducirane.

Izvoz praških gnjati,

M. Kohn, 552

Praga-Zizkov, Havličkova ulica št. 16./1